

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Novam ephemeriden, cui titulus »Fejérmegyei Napló« a vobis institutum ad catholicarum partium proposita promovenda, id equidem probamus libenter. (Az általatok katolikusok törekvéseinek előmozdítására »Fejérmegyei Napló« cím alatt létesített új lapot mi örömmel helyeseljük.) XIII. Leó pápa Zichy Nándor grófnak, 1895. márczius 6-án.

Előfizetési árak:
Egészévre 12 kor., félévre 6 kor., negyedévre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENCZ.

Megjelenik minden kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség kiadóhivatala: Szent-István-tér 1.
Egyes számok kaphatók: Rotter L., Weisz H. és Krausz V. tőzsdéjében.

Építsünk.

Minekutána a városházán az emberek elszaporodának s a régi helyiségek szűkeknek bizonyultak vala, a polgármester és a többi atyák így beszélének egymáshoz:

— Építsünk légvárat, mely az égig érjen.

Bocsánatot kérünk, hogy ily gondolatokra ragadtatánk, de látva a szép tervek s a szép szavakat, a melyek mellettük és ellenük vijjogva viaskodtanak, önkéntelenül ragadtatunk ily gondolatokra.

Hogy a régi városháza régóta szűknek bizonyult: tudjuk; hogy egyáltalán nem méltó egy ily híres városhoz: az is bizonyos.

De mintha sorsunk büntető ostorát kellene látnunk benne, hogy az a város, az az adminisztráció, a melynek annyi hibája, régi büne miatt folyton szól a panasz, — mondom — mintha büntetésnek látszanék, hogy ők maguk ott a városházán is lássák, érezzék: — Ez mind annak a régi, kopott, foltozgató rendszernek az eredménye, a melynek ólomsúlya alatt már évtizedek óta nyögünk. Érezzük annak keserves súlyát mi is, a kik ott a szűk helyiségekben dolgozunk, a kik közgyűlések alkalmával paprikaszinüre

A FEJÉRMEGYEI NAPLÓ TÁRCSÁJA.

A csók.

A beteg feleszmélt! . . .
Mély sóhaj tört fel pihegő bebléből s sápadt, halálszínű arcán forró könnyei mostak égő barázdát. Zokogott! . . .

Zokogott hosszasan, keservesen, könnyei pataként folytak szeméből s nem volt, ki letölölje, nem volt, ki megvigasztalja. Hiba hintette a mosolygó májusi napsugár tüzes csókját a márványfehér fagyos ardra, hiába csicsereggett az eres alatti fecsképar boldogságról, szerelemről; a sutogó szellő hiába hozta be a nyitott ablakon a virágpompában tündöklő növények bódító illatát, hiába volt minden!

Ott volt az ágya melletti asztal tele étellel, itallal, nem kellett tantalusi kinokát szenvednie, bármelyikhez hozzá nyulhatott; ott volt a sok savanyu, keserű s édes gyógyszer, melyeket gyógyulásra összehordtak: nem nyult egyikhez se, nem volt szüksége egyikre se! . . .

Oh emberek, ti szegény tudatlan tudósok; ti kik összerendelték a fél patikát, kik Istennel határos dolgok megtételét gondoltjátok magatoknak; gyógyítani akartok, életet akartok megmenteni gyógyszerekkel: mit akartok itt?

Mit akartok gyógyítani orvoságtokkal? Testet? Hol itt a beteg test? hol itt a test, melyet gyógyítani kell? . . .

Miért kenitek tudj Isten mivel, miért vakargatjátok a fá kergét, mikor az élő fereg benn a fában van! Miért gyógyítjátok a testet, mikor a szív, az az átkozott szív beteg!

vöröködve zsebkendőket használunk el verejtékünk letörlésére.

Miért legyen a városházán külön állapot, ha másutt is rosszul megy a sorsunk? Sőt talán volna maliczus ember, a ki még több rosszat kívánna nekik, hogy érezzék a régi bűnök ostorát.

Hogy új városháza kell lesz, legalább mostanában nem: arra akár mérget lehet venni. A polgármester olyanformán hűta végig a szánkon a mult heti közgyűlés alkalmával a mézes madzagot, hogy megles, ha akár a mostani városház te két, akár a belvárosi kaszárnyáét s a proviánt házáét illó áron a kormány kezeibe tudjuk juttatni, (magán ember úgy sem akad rá,) akkor reménykedhetünk, meri a kalkulus oly szép, hogy azért érdemes reménykedni. De hát annyit előre is mondhatunk s állításunk nagyon illetékes forráson alapszik: *az állam az ő adóhivatalainak és pénzügyigazgatóságainak stb. csak akkor épít külön palotát, ha arra kényszerítve van, ha egyébként nem tud neki alkalmas helyet találni.* Fejérvárot pedig ez idő szerint a helyzet nem olyan.

Szinte nehéz elválni azoktól az impozáns tervektől. Új városháza a Kossuth-utcában, előtte park, két oldalt szép paloták, a Kossuth-utca egyenesre kihúzva,

Azt gyógyítsátok, annak keressétek orvosát!

Nyilik az ajtó, mire a beteg letörlő remegő kezével könnyeit s bággyadtan, mély, fájdalmas tekintettel néz anyjára, ki csendesen lép be az ajtón s oda menve a beteghez, homlokon csókolja egyetlen gyermekét.

Anyám, egyetlen jó anyám, — szól most a beteg — hallottam minden szót, mit a doktor nekéd az imént mondott. Lemondott rólam, én is lemondtam életemről. Nincs nekem mit keresnem a földön, nincs miért félnem a haláltól.

— Fiam, édes gyermekem, ne beszélj így! Te nem halsz meg, nekéd nem szabad meghalnod, oh . . .

— Nem halok meg? . . . Jól van, nem halok meg, csak aludni fogok a csendes sir gyászos ölében; álmodni fogok szépet, dicsőt, melynek sohse lesz vége.

S hogy álmod még édesebb legyen, oh jó anyám, menj a büszke gögös atyához, az ő atyjához, lágyítsd meg kő szívet könnyeiddel, mely sárt csinál szobája földjén; ess térdre előtte, karjaidal öleld át lábait, mond el, zokogd el neki: egy haldokló utolsó kívánságát kell csak teljesítenie, ki nem bír, kinek nem szabad addig az élők közül eltávoznia, míg leányát — kit a haldokló tisztel, kit őszintén, tisztán s örökké szeret — nem láthatja, s édes angyali szavát nem hallhatja.

— Ezt mondd neki jó anyám, menj s jöjj, de ne egyedül . . .

Az anya könnytől ázott arccal, roskadozó léptekkel megy teljesíteni egyetlen gyermeke utolsó óhaját.

mögötte a csatorna beboltozva, pompás hátsor, szép sétahely. A régi városháza összes középületnek átépítve (talán a belvárosi plebánya is ott található meg az a méltó lakását). Hát még. Építsük tovább a légvárat. A belvárosi rozszant, szűk iskolák helyett, a melyek minden külvárosi iskolánál nyomorúságosabb helyzetben vannak, egy új, díszes iskolát építtessenk, pl. a csendes Jókai-utcában. A nagy lerombolt háztömb helyén vásárcsarnokot emeljenk. Az árvaházból csináljunk ipariskolát, esetleg polgári iskolát. Az árvaházat átvinnék a mostani régi városi kórház telkére (azért az óriási telekért a város most 16 forint bért kap, tehát okvetlen és sürgősen kell vele valamit csinálni, hogy a tőke elveszett kamatai ezrekre ne rugjanak) oda építenék a vizvárosi ovodát is, van hozzá hely elég. A vásártér, az új igazságügyi palota mellett, a Zichy-ligettel szemben jó helye volna a kereskedelmi akadémiának. A vásártér többi része a kirakodó vásár helye lenne. Lennének gyáraink. De a mit talán legelőször kellett volna említenünk, lenne jó követetünk, még jobb vízvezetékünk, csatornáink végtől- végig be lennének boltozva s minthogy az örök világosság édes reménye csak egy szebb hazából csillámlik még felénk,

Az anya kétségbeejtő szava meghatotta a büszke atyát s eleresztette pár percre a leányát, ki épen a beteg szobája ajtaját nyitja ki.

— Erzsikém! . . .

— Gézám!

• S Erzsike oda omlott a beteg ágya elé s nézte, nézte a halálra vált arcot, a hervadt feketedő ajkát, s midőn a félig halott arcon meglátta a gyújtó, perzselő tüzből égő szemet, az életet, az ő szeme is könnyel telt meg.

Sirtak s könyűik egymás arcán folytak össze.

— Erzsikém — szólt Géza — a jó Isten legyen veled! Boldogan halok meg, hisz tudom, szeretsz s tán egyhamar el se fogsz feledni, ki a siron tul is csak rád gondol, ki a másvilágon is csak téged szeret.

— Oh Gézám, meghasad a szívem, ha elhagysz, ha . . .

— Isten veled, lehelj egy utolsó csókot ajkamra s fuss, mert itt az óra, mennem kell, Isten ve . . .

S a haldokló ajkát pillanatra egy hosszú, kéjes csók zárta le! . . .

A haldokló megremegett!

Egy delejes áram, egy boldogító érzés járta át egész valóját, egy gyújtó szikra csapódott szívéhez, mely hevesebben kezdett verni, arca kipirult, szemeiben kigyulladt a tűz s ajka szeliden rebegette:

— Angyalom, ajkad édes lehellete meggyógyított!

Két hét mulva Géza teljesen felgyógyult. Liptay Géza felgyógyulása után érzékeny bucsut vett szeretettől s ment vas szorgalommal folytatni félbehagyott tanulmányát. Éjjelt nappallá tett, nem ment sehova, nem érintkezett senkivel;

itt, földi vándorlásunk tanyáján villanyos fény árasztaná utjainkra sugarait s ha a városnak egyik szélétől a másikig akar-nánk jutni, a villamos vasut bájteli ber-regése ringatna csendes álomba bennünket.

Hát légvárnak nem szép ennyi?

Ah! de döntsük össze mindezeket. A komor valóság, ha az eső esik, sárba vezet bennünket, ha a nap süt, port vág a szemünkbe. A ki üdülni akar, menjen a szőlőhegyre, ha van néki; ha nincs néki, majd lesz néki, jó az Isten, majd ad néki.

Vegyünk rózsáskertet, rossz sörgyárat, adjunk százezreket vicinálisokra, a többi maradhat, hiszen szegények vagyunk.

Különös. Ha más városokat meg-nézünk, megbámuljuk a gyors emelkedé-sét. Szombathely tüneményes gyorsaság-gal lett a Dunántul egyik legszebb vá-rosová, Győrnek, Pécsnek mindene van. Szeged belvárosa szebb, fényesebb magá-nál Budapestnél. Ne menjünk messzebb, itt ez a pupos Veszprém, kis város és sokban lefőzött már bennünket, pedig annak sincs nagyobb forgalma, mint Fejervárnak.

Gondolkozunk. Mi az oka a mi hátramaradásunknak?

UJDONSÁGOK.

— **Kérelem.** Mindazon választókerületben, hol még nincs néppárti jelölt, de ott is, hol talán nem is lesz, nagyon kérjük a néppárti érzelmi szavazókat, hogy semmiféle jelölt mellé ne sorakozzanak s egyáltalán ne kössék szavazatukat, hanem várjanak mindaddig, míg az alulírt vezetőség tudunkra nem adja, hogy szögödjének-e valamely jelölthöz és ha igen, melyikhez. Csak ily egyöntetű eljárás mellett érhetünk célt.

Budapest, 1901. június 29.

A néppárti központi vezetőség.

a késő éj, a pirkadó hajnal könyv mellett találta, tanult, hogy méltóvá legyen Erzsike szeretetére.

Ha munkakedve lohadni kezdett, vagy a sok szenvedés s fájdalom örjött gondolatait agyát forrongásba hozták, mint valami tulvilági angyali hárfadal zengett fülebe Erzsike bucsuszava: »Szeress és bízzál!»

Szeretett is, bizott is! . . .

Bizott, s remélt egy boldogabb jövőt, azt a jövőt, mikor szive választottját — kit oly forró, önzetlen s tiszta érzettel szeretett, ki álmainak tündére, ki bizatója, bátorítója s kétségbeesésben vigasztaló angyala — magáénak vallhatja Isten s ember előtt!

Szeretett s tudta, hogy szeretettik!

Pedig nem hallott Erzsikéről semmit, nem tudta, mit csinál, mi van vele; csak egyedül szive, az a hön szerető sziv dobanása mondta, hogy ő rá gondol, hogy övé minden perce!

Igy telt el nap nap után, év év után, s Géza ember, tisztas állású ember lett.

Alig hogy kezéhez vette kinevezését a budai kórházhoz mint gyakorlati orvos, ott látjuk egy II. osztályu kupében egyedül, elgondolkozva.

Visszaidézte emlékébe a multat!

Oda képzeli magát a dorombi egyszerű kis bálba, hol először látta Erzsikét, ki iránt ifju szive rögtön szerelemre gyulladt, kit ma is és örökké végtelenül szeret s tisztel, ki később életét, azt a sokat szenvedett, hányatott életet mentette meg.

Látja a dolytós, gögös atyát, ki oly lenézó gunnyal beszélt — a szegény tanító özvegye fiával — ha a véletlen összehozta őket, látta a düh és boszu félelmes kinyomatát arcán, midőn

— **Személyi híj.** *Krencz Ignác* és *Szuthorics Jenő* apátkanonokok néhány heti tartózkodásra Nagy-Mária-Czell közbe-
ejtésével Veldesbe, (Krajná), *Kuti Márton* apátkanonok pedig Radegundba utaztak.

— **Athelyezés.** Quirin Gusztáv műszaki tanácsos, az államépítészeti hivatal főnöke Ballas-gyarmatra helyeztetett át és helyébe Vajda Géza kir. főmérnök jön Esztergomból.

— **Primicia.** Nagy ünnepe volt a Győr-megyei Peér községnek Péter és Pál napja. Ugyanis e napon mutatta be az ottani plebá-niátempomban első szent mise-áldozatát Szabó János fejéregyházmegeyi áldozó-pap, Szabó Ká-
roly peéri polgár fia. Az ujmisés, hogy a nagy cselekményhez szívet és lelket minél jobban el-készíthesse, már előtte való nap délutánján a plebániákban vett lakást és szállást. Primicia napján reggel ide gyülekeztek össze a rokonok, koszorusléányok, a szülők és keresztszülők és az iskoláslányoknak fehérbe öltözött koszorus serege. Tíz órakor, a már ekkor szentmiséhez felöltözött ujmisés és szolgálattévó papok az összegyüle-
keztek előmenetele mellett, valóságos ünnepi men-
etben vonultak be a főajtón át a templomba, hol az oltárhoz érvén az ujmisés intónálta a »Veni Sancte Spiritus»-t, mely után következett a szentmise. Evangelium után *Mészáros Antal* vaáli káptán a szószékre lépett és remekül össze-
szótt és apostoli lángbuzgalommal elmondott gyönyörű beszédével indította könyvekre a leg-
nagyobb csendben és figyelemmel hallgató ájtatos közönséget. Communikókor áldoztak az ujmisés szülei és testvérei, mise után pedig úgy ok, mint a hívek az áldásban részesültek. A manuduktori tisztet *Karácson Imre* dr. peéri esperes-plebánus töltötte be. Az egyházi ünnepe után az ujmisés szülöházánál a szöllővel befuttatott galysátor alatt gazdag asztal várta az ünneplőket. Az első fel-köszöntőt *Karácson* mondotta a pápára, azután az ujmisésre, majd ez mindazokra, kik az ő ne-
velésére befolyással voltak.

— **A konkurzus eredménye.** Tegnap folyt le *Károly János* nagyprépost, káptalani helynök

észrevette leánya szerelmét ő iránta, ki nem tit-kolta szívének leféléttetebb titkát se anyja előtt.

Látta magát kétségbeesve, midőn távozni kellett Erzsike köréből, hogy emberré legyen, de látva azt a boldogságot, őszinte szeretetet sugárzó arcot, azt a tüzben égő szempárt, mily nyugod-tan, mily megerősödvé távozott.

Merengéséből a vonat éles füttye zavarta fel. Megérkezett.

— **Az öreg kórházi orvos** igen barátságosan fogadta a szimpatikus külsejű, kedves meg-jelenésű Gézát s igen kedélyes beszélgetésbe eredtek, midőn az udvaron kocsi állt meg.

— **Láska kolléga ur, öreg, beteges** létemre a vidékre is kell mennem s a hova most akar-nak vinni, minden nap megyek. Pedig már de szive-sen maradnék itthon. Hiába öreg ember . . .

— **Kérem** — szolt felkelve helyéről Géza — szivesen elmegyek én, csak kérek a betegről némi felvilágosítást.

— **Betegről?** . . . nem beteg az, pedig egy év óta nyomja az ágyat, de én nem találom semmit rajt, miből valami betegségre követke-zetnék. Női gyengeség, vagy mi, de komoly eset nem forog fenn.

Géza alig várta, hogy a különös beteget láthassa. Rövid félórai ut után a kocsi egy ódon ház előtt állott meg.

— **Mégérkeztünk** — szolt a kocsi.

Géza leugrott a kocsiról s bemenne az első ajtón kopogott.

— **Szabad** — szoltak belül.

Géza egy egyszerűen bebutorított szobá-ban találta magát, szemben egy ószeb csavarodott emberrel, kinek arcán a szenvedés s a mély fájdalom sűrű barázdákat szántott.

elnöklése mellett a Fejér-egyházmegeye által tar-tartatni szokott konkurzus, melyen a jelentkező hat ifju közül a következők vétettek fel az egy-házmegeye papnövendékei közé: I. évi theológiára: *Magyar Sándor*, VII. gimnáziumra: *Arany Imre*, *Póti Viktor* és *Szeitl János*.

— **A svédországi utazó lársaság** ma délelőtt hagyta el városunkat. A társaság a következők ép alakult meg: Böhm Mihály államvasuti felügyelő (Kolozsvár), Domány Armin felső ker. isk. tanár (Nagy-Kanizsa), dr. Edelmann Sebő, főgimnáziumi igazgató, Csorna-Premontrei kanonok (Szombathely), dr. Faludi Miksa felső ker. isk. igazgató (Sz.-Fejervár), Farkas Kálmán főgimnáziumi tanár Csorna-Premontrei kanonok (Szombathely), dr. Fehér Ferenc, ügyvéd (Sz.-Fejervár), Gámán Dezső ker. kamarai titkár nejevel (Kolozsvár), Gánóczy Elvira (Sz.-Fejervár), Gaál Sándor tanár (Veszprém), dr. Hajós Rezső, ügyvéd (Sz.-Fejervár), Havranek Ferenc, mintarajziskolai tanár (Budapest), Heinrich Aranka (Sz.-Fejervár), Janny Ferenc nyug. plebánus (Sz.-Fejervár), dr. Kapossy Endre, főgimn. tanár (Sz.-Fejervár), dr. Kaszás Ignác földhitelintézetí ügyész nejevel (Budapest), Keller János főgimn. tanár (Veszprém), Krasznapolszky Ida polgári isk. tanító (Sz.-Fejervár), Krasznapolszky Margit tanító (Töke-Terebes) Kubik János kereskedő (Sz.-Fejervár), Macskássy Róza polgári isk. tanító (Sz.-Fejervár), dr. Németh Gyula ügyvéd (Szombathely), Pataky Vilmos állami képezdei tanár (Kolozsvár), Pék Gyula hittanár (Sz.-Fejervár), Pék János felső ker. isk. tanár (Sz.-Fejervár), Perényi Antal »Davidicum» igazgatója (Veszprém), Radnai Sarolta polgári isk. tanító (Budapest), Schreiner Ferenc főgimn. tanár, Csorna-Premontrei kano-nok (Szombathely), dr. Simon György, püspöki titkár (Veszprém), Takáts József főgimn. igazgató (Veszprém), Vass Krysoston főgimn. tanár (Sz.-Fejervár), Vass Ferenc jegyző (Moór), Üchtricz Emil báró főispáni titkár (Veszprém).

— **Az Öllágyesület** szent miséje a jövő vasárnap — július 7-én — délelőtt 10 órakor a szeminárium templomban fog bemutatni a Mindenhatóknak.

— **Állami tisztviselők mozgalma.** A vaáli állami tisztviselő július 1-én értekezletet tartot-tak, melyen elhatározták, hogy csatlakoznak az országos mozgalomhoz és hogy szükségesnek tartják egy kongresszus tartását Budapesten. El-

Bemutatva magát, tágra nyitott szemekkel nézett az öreg urra, kiben régi ismerőst vélt fel-ismerni.

Doktor ur — szolt remegő hangon az öreg ur — ma leányom csodálatosan könnyeb-ben van. Nyugodtan alszik, eszik, sőt még énekel is. Azt hiszem, fel fog gyógyulni hamarosan. Különben tessék megnézni, itt fekszik a szomszéd szobában.

Géza sajtáságos — eddig nem ismert — érzéssel lépett be a kis rózsaszín szobába, hol nehéz tügönnyel eltakart ágyban dagadó hófehér párnán, pihegő kebellet feküdt a mosolygó beteg.. Erzsike!

Gézát e nem várt jelenet megigézve tar-totta, nem birt szólani, nem birt odább lépni, csak állt az ágy előtt szótlánul. Agyában végig futott ismét egész élete, öröme, szenvedése, szive hevesen kezdett dobogni, remegett s tán össze-esik, mikor az alvó alig hallhatóan sóhajtja:

— Gézam! . . .

Géza, mintha villám érte volna, nem volt ura többé érzelmeinek, oda rohant az ágyhoz, s arra a piczi, mosolygó ajakra egy forró, édes csókot lehelt s ezzel elrohant.

Az alvó arczát égi fény vevé körül s meg-dicsőítvén susogta:

— **Köszönöm** édes Istenem, köszönöm! Boldoggá tettél, elértem boldogságomat . . . Isten veletek . . . apám . . . Gézam . . .

S aludt tovább csendesen, álmodva szépet szerelemlről, boldogságról; aludt, aludt . . . s felédredt a mennyországban . . .

Hosszú Lajos.

határozták továbbá, hogy felkérjük a szegedi intéző bizottságot, hogy a szerkesztendő memorandum pontozatai közé a vasárnapi teljes hivatal-szünetet és a fizetések utáni nyugtábelvétel- és adómentességet is vegyék fel.

— **Az elveszett s megtalált pénz.** *Espresster* János sárosi lakos tegnap egy ókröt hozott városunkba eladásra. Célját elérte, eladta az ókröt kedve szerint s miután annak rendje-módja szerint elhelyezte a 291 korona vételért piros bugyélárisába, a keresztesi uton haza felé ballagott. Ugy 2 óra felé észrevette, hogy a tárcsa a pénzzel együtt elveszett. Nyomban visszafordult, elpanaszolta a baját a rendőrségen, felvilágosításul csak annyit jegyzett meg, hogy az uton két tejes kocsival s egy fás szekérel találkozott. A rendőrség tevékeny munkája sikerre vezetett. Miután a fás kocsi tulajdonosát kikutatta és semmi gyanu sem merült fel ellene, a tejeskocsisok után ment s meg is találta őket a vasuti állomáson. Az esti órákban már *Simon Sándor* rkapitány szobájában találjuk *Naszályi* Ferenc Keresztesi belmajori kocsiát. *Mészáros Katalin* szakácsnét és *Deres József* kocsiát. Eleinte semmit sem akartak tudni a pénzről, míg végre *Deres József* elárulta a titkát, beismerte, hogy bizony a pénz az ülés kosárban van érintetlenül; nem is akarta ő azt magánál tartani, a községi előjárásnál átadta volna. *Simon* alkapitány nem hitt a szép szónak, jogtalan elcsúsztatás vétsége miatt a járásbírósnál jelentést tett.

— **Köszönetnyilvánítás.** Fogadják mindazok, kik Isteben boldogult felejtethetetlen jó nóm hirtelen elhunytá fölött részvétükkel mély bánatomat nyhították, ravatalára koszorút helyeztek, avagy fogataikat a végtestességénél rendelkezésre bocsájították, hálás köszönetemet. Székesfejérvár, 1901. július 1. *Báky* Endre.

— **Az igazságügyi palota** építési munkálataira tegnap tartatott meg a zárt ajánlati árverés. A munkálatra huszan nyújtottak be ajánlatot s szinte hihetetlen, akadt fejevári vállalkozó is, még pedig a *Bernstein és Káldor* cég. A 763000 koronás munkálattal *Well* Jenő komáromi mérnök kapta meg, a ki 18-2% engedményt ajánlott fel. Hol maradnak a fejevári építések? Feltűnő, hogy a vállalkozók legnagyobb része zsidó. Keresztény csak egy volt köztük, — de a mint halljuk — az meg három zsidó vállalkozóval van kompániában. Szinte hihetetlen, hogy mily árnyomásokkal igyekeznek egymást tullicitálni. Szakértők bámulják, hogy miként lehet ily árak mellett dolgozni, hogyan lesznek majd képesek megfelelni azoknak a követelményeknek, a melyeket a tervezet előír. A természetes ész logikája szerint vagy az anyag előállításánál kell valamit megtakarítaniok, vagy pedig azokon a munkásokon veszik meg, a kiknek minden fillerre szükségük van, de a kik a nagy munkahiány miatt kénytelenek a legnyomorultabb munkabér mellett is munkába állani. Annál inkább állíthatjuk ezt, mert akárhány vállalkozó nem is szakember, dunsztja sincs az építéshez. Kiadja egy másik vállalkozónak, de azért maga is nyerni akar; a másik vállalkozó meg a többi vállalkozót huzza s így az események logikája a legteljesebb bizalmatlanságot kelti mindenütt.

— **Fejevári burvitéz.** *Fleischer* Pál, a sokszor emlegetett burvitéz, a ki haláltmegvető vitézségével többször kintuntette magát az angol-bur háború folyamán, rövid itthonlét után ismét idegenbe ment s legutóbb Német-Kelet-Afrikában telepedett meg, a hol hivatalt is vállalt. Az idén mint tartalékos katonának hadgyakorlatra kellene bevonulnia, levelet intézett tehát a városi hatóság-hoz, hogy eszközölje ki, miszerint ezen katonai kötelezettségének két év mulva tehesse eleget.

— **Hangverseny.** Vasárnap, július hó 7-én tartja a helybeli »Polgári Dalkör« ujjalakulása után első bemutatkozó dalestélyét a Polgári Lövdődben. A hangverseny érdekességét nagyban emeli, hogy sikerült közreműködésre megnyerni *Tomm Béla* hagaduművészt, *Balassa L. Kálmán* utódját. A részletes műsor a következő: 1. Egressy. Szózat, előadja a férfikar. 2. Gyulay. Pókainé, szavalja *Hollósy Ferenc*. 3. a) *Rubinstein-Wemavski*. Román. b) *Hubay* »a fonóban« hegedűn előadja *Tomm Béla* ur, zongorán kíséri *Balassa L. Kálmán* ur. 4. Magyar népdalok, előadja a férfikar. 5. *Garay*. Kont, szavalja *Kiss Gyula*. 6. *Lányi*. Régi nóta, dalegyveleg, előadja a férfikar. 7. *Hubai*. »Azt mondják« (csárda-jelenet), hegedűn előadja *Tomm Béla* ur, zongorán kíséri *Balassa L. Kálmán*. 8. *Petőfi*. A hazáról, szavalja *Fekete Iloa*. 9. *Balassa*. Kuruc dalok, (*Zord Ph. István* költeményeire), első előadás, előadja a férfikar.

— **A mostoha.** *Lukács István*, egy 14 éves vézna fiu állított be tegnap a rendőrséghez s zokogva panaszkolta, hogy *Bogárdi Sándor*, ki anyjával vadházasságban él, mult hó 29-én d. u. 2 óra tájban a korcsmából ittas állapotban hazavetődött s anyját szidalmazni, majd ültelgelni kezdte. A fiu anyja védelmére kelt, könyörgött, majd megfogta a mostoha kezét. *Bogárdi* nem tűrte a gyermeknek anyja iránt érzett szeretetének megnyilatkozását, dühbe jött s a fiu ellen rontott, többször arcul ütötte, majd felkapta s oly erővel vágta az ajtó kilincséhez, hogy jobb vállán súlyos sérüléseket szenvedett. A rendőrség a gyermek panaszára *Bogárdi* ellen a bünyenyítő eljárást megindította.

— **Zendülés Martonvásáron.** A Martonvásáron épülő új megyei árvaház építésénél már hosszabb idő óta forrongás volt észlelhető a munkások között, a mely tegnapelőtt véres összeütközésben végződött. A munkások összevissza verték *Nagy István* építő pallért, a kinek eljárásával, a fizetéseknel tapasztalt állítólagos szűkkebléségével sehogy sem tudtak kibékülni. Előbb kérték, könyörögtek, aztán fenyegetőzéshez folyamodtak, mikor az sem használt, megtámadták s több súlyos sebet ejtettek rajta. *Dr. Varga N.* martonvásári orvos összeverta a sebeket és gyógykezelés alá vette a súlyosan megsérült építő pallért. Aztán megjelentek a csendőrök s a munkások közül hármat megkötözve a vaáli szolgabíróshoz vezettek. A vizsgálatot a legszélesebb alapon megindították s az ki fogja deríteni a zendülés okait és okozót. Ennyit az esetről. De lehetetlen, hogy magáról, az építendő árvaházról is ne mondjunk egyet és mást. A ki látta és látja, nem tudja eléggé hibáztatni azt a csodálatos rövidlátást, a melylyel a megye drága pénzén épült közintézetet oly helyre tették, a melynél csak keresve lehetne alkalmatlanabbat, célszerűtlenebbet találni. Először is a község legkiesőbb részén, távol az iskolától, templomtól; beleépítették egy domboldalba, a melyről a nedvesség mind az épületnek szíváro; az építés folytán a termőföldet elhordták s most egy pusztaság közepén áll. A mi az építőt, illetőleg a mostani zendülést illeti, abban senkit mást, csak az egészségtelen viszonyokat okozzuk. Kiadták a legolcsóbb vállalkozónak, *Biró* és társa (?) építő cégnek. Az persze leszorítván az árakat, magán az épületen, illetőleg a munkásokon akarja megnyerni azt a hasznót, a melyet előre magának kiszámított. Az épület oly rosszul, vagy oly rossz anyagból épült, hogy már a télen óriási repedések mutatkoztak rajta, a melyeket vaspántokkal kellett összereparálni. (Szép kiltások!) A vállalkozó szorítja a pallért, az pedig kénytelen a

nyomorult, földhöz ragadt munkást zaklatni. A zaklatás vége zendülés, a melynek igazi áldozatai a munkások családjai, a feleség és apró gyermekek, a kik most koplalhatnak majd, mert a kenyérkereső a legnagyobb dolog idején a szolgabírói vagy járásbíró előtt vall és várja a büntetést, a melyet maga se tudja, kinek a bűnéért, kapzsiságáért kell majd elszenvednie.

— **Lantay megőrült.** A szomorú hirre vergődött, pátkai származásu *Lantay István* budapesti kereskedőről megdöbbentő értesítés érkezett Berlinből. Az ottani rendőrség tudatta ugyanis *Lantay* feleségével, hogy férje, a kit a budapesti rendőrség megkeresésére elfogtak, megőrült. *Lantay* pár hét előtt tartóztatta le a berlini rendőrség, de a boldogtalan ember a börtönben ugy viselkedett, hogy végre is a megfigyelő osztályba szállították. A lefolyt két hét alatt az orvosok megállapították, hogy *Lantay* nem épelméjű s épen e miatt aligha fogják egyhamar haza szállítani.

— **Az anya gondallansága.** Csakis a Gondviselésnek köszönhető, hogy *Mikó* Ferenc Sarlót utca 6. sz. alatti lakos másfél éves gyermeke nem lön áldozata a szülői gondatlanságnak. Felügyelet nélkül hagyták ugyanis a kis gyermeket, a ki a földön lévő marolugos üvegéből olyan adagot ivott, hogy feltétlenül halálát okozza, ha a gyors orvosi segély elejét nem veszi a végzetes következménynek.

— **Szomorú szám.** Székesfejérvár szab. kir. város területén a mindennapi vagyis elemi iskolának mintegy 2500 tanulója van. Ezek közül az idén 340 gyermek nem jelent meg a kötelező évszáró vizsgálaton. Ha figyelembe vesszük, hogy a tanítók, az iskolaszék, de főleg a rendőrség mennyit fáradoznak az iskolalátogatás szorgalmazásán, be kell látnunk, hogy a mulasztás a szülőket terheli, a kik még mindig nem sokat törődnek gyermekeik iskoláztatásával.

— **Érdekes!** Lapunk egyik barátja beszélte el nekünk a következő ártatlan. de mindamellett érdekes és jellemző kis epizódot.

— **Budapestről jöttem** — mondja — a vasuton. Mert azt tartom, a mit a költő oly igazán és hiven beszélt el, midőn egy kis módosítással azt mondja:

Mit nekem te zordon Budapestnek

Hölgyi nőktől vadregényes tája.

Ha az ember nyaralni akar, ne menjen másfelé, hanem jöjjön ide Fejérvárra, mert itt, ha mást nem, de a port, szelet, rossz ítszert, sőt az ivóvizet is mindenesetre ingyen kapja; míg Pesten az ivóvizert is fizet és a pénzét dobja ki, hogy éjjeli yugalmában testén apró állatkák száguldnak a kivított diadalra. Tehát ne botránkozzál meg nyájas olvasó, ha nyaralni Fejérvárra jöttem. Miután vasuti koromtól illendően bemázolva leszállottam, egy szilajvérű konflis ló szárnyaira biztam gyarló porhüvelyemet. Meg voltam hatva, mikor a bakra egy fúrge fiatal urfélélt láttam felugrani, természetesen utazó bördöndjével együtt. Daliás ifju vala, különösen az orra oly merész hajlongásnak örvendett, hogy önkénytelenül azokra az elismerő levelekre gondoltam, a melyeket ifju barátom a zsebkendő ipar pártolása terén kaphatott. A lábai! no azok sem voltak megvetendők, sőt mindenesetre olyanok, a melyeket az elipszisnek nevezett görbe karikák rajzolatásuk alkalmával mintának vehetnek. Én bámultam, ő nem. Én néztem az ő szeretetreméltó alakját és gondolataim azon a bevonuláson kalandoztak, a melyeket ifju barátom, vagy legalább is büszke ösei pár évtizeddel előbb a vereczkei szoros körül cselekedtek. Ő azonban, ugy vettem észre, nem ütközött meg az én csodálkozásomon, mert kívácsi szemekkel tekintett szerzetést és bizonyára örvendett az ő állapotoknak, a melyben a mi kedves Apáca-utcánk leledzik. A kocsisom szintén csodálkozott, legalább becsméletes ábrázatjáról és tisztés pirral bevont ormánya fintorgatásából olyanfélélt vettem észre, mintha így beszélne: mégis furcsa egy ur lehet

ez az ur, a kit hordozok. Magyarnak látszik, aztán ilyenformájú frátereket ereszt fel ide mellém a bakra. Egyszersmind oly furcsa huzódásokat cselekedett, hogy a Budai-uton már jónak láttam megszólítani.

— Barátom! talán haragban van ezzel a fiatal ural, hogy olyan csunyan néz rá?

— En ugyan nem haragszom, mert az ur barátjára nekem nem szabad haragudnom.

— Barátja a pokolbéli hatalmasságoknak. En ugyan sohse láttam.

— Hát akkor mért eresztette föl az ur ide a bakra?

— Eresztette ám a huncut. En azt hittem, hogy magával egyezett ki valami fura módon.

— Velem?! — kérdezte elvörösödve, hogy szinte a hajnal rózsaszínei jutottak eszembe. Hát csak nem néz az ur engem olyan embernek, hogy ilyeneket csupa barátságból felelésztek a kocsimra.

A mi közös barátunk azonban adta a szórakoztatást és oly csodálatos kíváncsisággal nézte a Budai-uton keresztül vonuló kanális partját, mintha Velence lagunái körül lett volna szerencséje utazni. Egyáltalán nem akart tudomást venni róla, hogy én és a kocsim most épen az ő bőrre alkuszunk.

— Hé! — vágta oldalba egy bösz tapintattal az ifurat. Ne oda nézzem most, hanem ide!

Ő csodálkozott méltatlankodással vizsgálta a jó bácsinak a haragot most már kékülő orrát.

— Ki hitta magát erre a kocsi-ra? He?!

— Engem? Senki!

— Hát akkor, hogy mert ide ülni mellém, erre a magas, szép helyre?

— Kérem, a nemzetközi jog nevében

— Miféle jog nevében?

— A nemzetközi jog nevében.

— Egye meg a kutya a maga nemzetségit.

Itt fizetni kell!

— Fizetni? Bocsánat! ezt nem tudtam. Azt hittem, hogy ha az az ur elfér ott, én is elférek itt. A ló se fát ad az ur jobban. Különb is nekem Pesten azt mondták, hogy Fejérvárot ez így szokás. Azzal elkezdte mondani az utazása célját, hogy honnan, kitől, miért és kihez jön egy özetbe segéd urnak.

De az én kocsim nem volt röst, megállította a kocsi-t nem hazudok egy csipet se, ha azt mondom, hogy az ő segítő keze miatt az ifur hamarabb ért le, mint maga is akarta.

Hanem annyit elért, hogy egész a nagyházig elvitette magát ingyen. Ott leszállott, akarom mondani leszállított, bocsánatot nem kért, nem fizetett hanem, egy tapasztalattal gazdagított engem is, a kocsi-t is és elgondolta, hogy Fejérvárot is el lehet valamit érni azáltal, ha valaki élelmes.

— Falopás. Tóth József Polgárdi községhez tartozó Belső majori lakos jelentést tett a csendőrség-nél, hogy nagy mennyiségű szerszámfáját ellop-ták. A nyomozás szála Tornai János polgárdi-i lakos házához vezettek, a hol meg is találták a lopott fát. Az ügy a járásbíró-ság előtt nyer elintézését.

— Kukorica tolvajok. Bódi Márton, Téger Fülöp és Magó József helybeli lakosok nagyon ráéreztek a más termésére s mert természetük — úgy látszik — a kukoricát veszi be leginkább, nekimentek K. Horváth Pál Rác-utca 23. szám alatti lakos kukoricaföldjének, mely a Schmidt-féle tégeltelep mellett terül el s mintegy 150 kukorica szálát kitéptek csévéstől együtt. Talán végigmentek volna az egész földön, ha Lencsés mezőör tetten nem éri őket s meg nem gátolja romboló munkájukat. A kár 10 korona. A bűntetést e rendőrség szabja ki

— Adakozzunk. Egy szegény, öreg ember érdekében intézzük kérés szavunkat a közönség-hez. Fejér Károly, a ki immár 63 éves 14 évi katonáskodá után hosszú harminc éven át volt városunkban mint pincér alkalmazva s a ki ismerte az öszbeborult veterán kávéházi alakot, csak józan, becsületes embernek ismerhette. Egy évvel ezelőtt jobboldalu szélütés érte s teljesen munkaképtelen lett. A mi néhány garasa volt, az egy évi betegeskedés alatt, elfogyott. Most már a betegség mellett a nyomoruság szegődött s kétszeresen van sújtva az elaggott munkaképtelen ember. Kérjük olvasóinkat, de főleg a vendéglősöket, kávéháztulajdonosokat s üzleti alkalmazottaikat, juttasson kiki tehetsége szerint valamit szerencsétlen embertársunknak. Az adományokat szerkesztőségünk nyugtatja s kézbesíti.

— Sertésvész. Mohán a sertésvész járvány-szerűleg fellépett. A hatóság a szükséges óvintézkedéseket megtette.

Gyűjtünk BÉLYEGEKET!!
HASZNÁLT
 bármely országból való és bármely nemű, még ha egészen közönséges is. A cél: szegény gyermekeknek papokká való nevelése. Jutalmul emléktárgyakat adok, rózsafüzé-eket, sz. Antal prágai Jézus képeket. A küldeményeket és esetleges kérdéseket méltóztatassék Bregenzbe Voralberg Burean, Bethlehem intézni.

I. rendű
KOKSZOT
 ajánlok jutányos áron bármely állomásra.
WEISZ JÓZSEF
 a tatai szénbányák képviselője.
SZÉKESFEJÉRVÁR,
Lakatos-utca 2. szám alatt.

Hirdetések
 a »FEJERMEGYEI NAPLO«
 részére
 jutányos áron vétetnek fel.

Mc CORMICK HARVESTING MACHINE COMPANY
 (CHICAGOI ARATÓCÉPCYÁR)

GRAND PRIX. **PARIS 1900-ban.**



Kéveköti a ratógép, Fűkaszáló-gép, Készörülékészülék, „Daisy“ marokrakó arató-gép, Szénagyűjtő gereblye és Kévekötiönal gyártmányai.

Ne vásároljon, míg gépeinket nem látta s árainkat nem kérdezte! 1242

Öcső tartalék-részek óriási raktára. Tessék mintakönyvet kérni!

WILLIAM J. STILLMAN igazgató. Képviseleink: NEY MÓR, Székesfehérvár. Budapest V., Váci-ut 30.

A magy. kir. államvasutak gépgyáranak vezérügynöksége
BUDAPEST, Váci-körut 32. szám.
 ajánlja a magy. kir. államvasutak gépgyárában készült
gőzséplő-készleteit, szalmakazalozóit,
„MILLENNIUM“
 legújabb szerkezetű
fűkaszáló, marokrakó és kéveköti arató gépeit,
 továbbá: a szab. osztr.-magyar államvasutársaság resiczi mezőgazdasági gépgyárában készült 4 lóerejű gőzséplő-készleteit, Sack rendszerű, acélöntésű ekefűvel ellátott ekéit és egyéb mezőgazdasági eszközöket.